

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

5 Vtrum pueri sint recipiendi in religione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

fuo, quia ipse in vouendo hoc non intendit: & ideo tenetur mutare propositum, vt saltem velit experiri, an ei expedit in religione remanere: non autem tenetur ad perpetuo remanendum.

Super 2° q^o 189. Articulus 1.

¶ **N**ar. 7. cuiuslibet vlt. q^o aduerte conuenientiam, & differentiam inter votu simplicem, & solemne religionis ante annos pubertatis emittitur: Cōueniunt siquidem in hoc, q^o vtrumque habet hanc conditionē subintellectam: scilicet prouiditō patris potestatis. Et propterea quantumcūque malicia suppleat aetatem, potest vtrumque a parentib. irritari, vt in litera dicitur.

¶ **A**d Q^o 189. sic procedit. Vt, q^o pueri non sint recipiendi in religione: quia extra regulas, & transiuntib. ad religionem dicitur. Nullus tondetur, nisi legitima aetate, & spontanea voluntate: sed pueri non videntur habere legitimā aetatem, nec spontaneam voluntatem, quia non habent perfectum vltimū rationis: ergo vlt. q^o non sunt in religione recipiendi.

¶ **2.** Præter status religionis vlt. esse status penitentia, vnde & religio dicitur ad religandū, vel a religendo, vt Aug. dicit 19. de Ciuit. Dei: sed pueris non conuenit penitentia: ergo vlt. q^o non debeant religionem intrare.

¶ **3.** Præter. Sicut aliquis obligatur iuro, ita & vlt. q^o sed pueri ante annos quatuordecim nō debent obligari iuro, vt habetur in Decr. 22. q^o 5. Pueri, & c. Honestum, ergo videtur, quod nec est in voto obligandus.

¶ **4.** Præter. Illicite vlt. obligare aliquem tali obligatione, q^o potest esse irrita: sed si aliqui impubes obligant se religioni, possunt retrahi a parentib. vel tutorib. Dicitur in Decr. 20. q^o 2. q^o puella si ante duodecim annos sponte sua factū velantē assumpserit, possunt statim parēs eius, vel tutores id factū irritū facere, si voluerint. Illicite est ergo pueros, & pueras ante annos pubertatis, ad religionem recipere, vel obligare.

¶ **S**ED CONTRA est, q^o dicit Dñs Matth. 19. Sinite paruulos, & nolite eos prohibere ad me uenire: quod exponens Orig. super Matth. dicit, q^o discipuli Iesu pueri quā discant rationem iustitiae, reprehendant eos, qui pueros, & infantes offerunt Christo. Dñs autē exhortatur discipulos suos cōdescendere vtilitibus puerorū. Hoc ergo attendere debemus, ne estimatione sapientiae excellentioris cōtēnamus quasi magni, pusillos Ecclesiae, & prohibentes pueros venire ad Iesū.

¶ **R**ESPON. Dicendum, q^o sicut supra dictū est, duplex est religionis votū. Vnum simplex, quod consistit in sola promissio

ne Deo facta, quae ex interiori mentis deliberatione procedit. Et hoc votū habet efficaciam ex iure diuino, quod tñ dupliciter impediti pōt. Vno modo, per defectum deliberationis, vt patet in furiosis, quorum vota nō sunt obligatoria, vt habetur extra, de regulis, & transiuntib. ad religionem, ca. Sicut tenor. Et eadem est ratio de pueris, qui nondum habent debitū vltimū rōnis, per quem sint doli capaces, quem quidem pueri habent, ut frequentius circa 4 annos: puella vero circa duodecimū, qui dicuntur anni pubertatis. In quibusdam tñ anticipatur, & in quibusdam tardatur sūm dixerunt dispositionē naturā. Alio modo, impeditur efficaciam simplicis voti, si aliq^o Deo uoueat, qui non est propria potestatis, puta, si seruus sit vltimū rationis habens, uoueat se religionē intrare, aut et ordinetur ignorante domino. Potest enim hoc dominus reuocare, ut habetur in Decr. 3. d. 34. c. Si seruus. Et quia pueri, uel puellae infra pubertatis annos naturaliter sunt in potestate patris quantum ad dispositionem suā uitae, poterit pater uotum eorum reuocare, uel acceptare, si sibi placuerit, ut exprimitur de muliere Num. 30. Si ergo si puer ante annos pubertatis simplex uotum emittat, antequam habeat plenum usum rationis, nō obligatur ex uoto.

Si autem habeat usum rationis ante annos pubertatis, obligatur quidem quantum in se est ex suo uoto, tñ potest obligatio remoueri per auctoritatē patris, in cuius potestate adhuc exiit: quia ordinatio legis, qua unus homo subditur alteri, respicit id quod in pluribus accidit. Si uero annos pubertatis excedat, non potest reuocari auctoritate parentum: si tñ nondum habet plenum usum rationis, non obligaretur quo ad Deū. Aliud autem est uotū solemne, quod facit monachū, uel religiosū, quod quidem subditur ordinationi Ecclesiae propter solemnitatem quam habet annexam. Et quia Ecclesia respicit id quod in pluribus est, professio ante tempus pubertatis facta quantumcūque aliquis habeat usum rationis plenum, uel sit doli capax, non habet suum effectum, ut faciat profitentem iam esse religiosū. Et tamen licet ante pubertatis annos profiteri non possint, possunt tamen cum uoluntate parentum in religione recipi, vt nutriantur ibidem: sicut de Ioanne Baptista legitur Lucā 1. quod puer crescebat, & confortabatur spiritu, & erat in desertis. Vnde sicut Gregor. dicit in 2. Dialogorum, Beato Benedicto

In eodem art. 5. de pueris nutriendis in religione, considerante rationem iustitiae, & con. iude, q^o in illis locis expedit pueros nutriendos in religione dari, in quibus op. actum est, vt similes fiant illis, quos si confortat datur. Vbi autē per ne, quarū confortio datur, reprobare aut infames, aut de iure a regularibus sunt instituitis, magna demerita est dare illis pueros, aut puellas nutriendas. Et hic error hodie in multis viget locis, dū datur pueri, & puella monasteriis religioŕū, seu religiosū rū uitae cōmuni, qui vulgo cōuentuales, seu Claustrales appellantur, quo si, vt reformandi, numquam reformari possint, dum transgressores uitae regularis continue nutriuntur ac augetur. Vnde fanciri debere, vt nullus puer, nulla puella possit religioni tradi, nisi ubi vere uiuitur regulariter. Sic. n. aut extinguerentur irregulariter uiuentes, aut reformarentur uexatione dante eis intellectum.

¶ **R**ESPON. Dicendum, q^o sicut supra dictū est, duplex est religionis votū. Vnum simplex, quod consistit in sola promissio

ne Deo facta, quae ex interiori mentis deliberatione procedit. Et hoc votū habet efficaciam ex iure diuino, quod tñ dupliciter impediti pōt. Vno modo, per defectum deliberationis, vt patet in furiosis, quorum vota nō sunt obligatoria, vt habetur extra, de regulis, & transiuntib. ad religionem, ca. Sicut tenor. Et eadem est ratio de pueris, qui nondum habent debitū vltimū rōnis, per quem sint doli capaces, quem quidem pueri habent, ut frequentius circa 4 annos: puella vero circa duodecimū, qui dicuntur anni pubertatis. In quibusdam tñ anticipatur, & in quibusdam tardatur sūm dixerunt dispositionē naturā. Alio modo, impeditur efficaciam simplicis voti, si aliq^o Deo uoueat, qui non est propria potestatis, puta, si seruus sit vltimū rationis habens, uoueat se religionē intrare, aut et ordinetur ignorante domino. Potest enim hoc dominus reuocare, ut habetur in Decr. 3. d. 34. c. Si seruus. Et quia pueri, uel puellae infra pubertatis annos naturaliter sunt in potestate patris quantum ad dispositionem suā uitae, poterit pater uotum eorum reuocare, uel acceptare, si sibi placuerit, ut exprimitur de muliere Num. 30. Si ergo si puer ante annos pubertatis simplex uotum emittat, antequam habeat plenum usum rationis, nō obligatur ex uoto.

In eodem art. 5. de pueris nutriendis in religione, considerante rationem iustitiae, & con. iude, q^o in illis locis expedit pueros nutriendos in religione dari, in quibus op. actum est, vt similes fiant illis, quos si confortat datur. Vbi autē per ne, quarū confortio datur, reprobare aut infames, aut de iure a regularibus sunt instituitis, magna demerita est dare illis pueros, aut puellas nutriendas. Et hic error hodie in multis viget locis, dū datur pueri, & puella monasteriis religioŕū, seu religiosū rū uitae cōmuni, qui vulgo cōuentuales, seu Claustrales appellantur, quo si, vt reformandi, numquam reformari possint, dum transgressores uitae regularis continue nutriuntur ac augetur. Vnde fanciri debere, vt nullus puer, nulla puella possit religioni tradi, nisi ubi vere uiuitur regulariter. Sic. n. aut extinguerentur irregulariter uiuentes, aut reformarentur uexatione dante eis intellectum.

¶ **R**ESPON. Dicendum, q^o sicut supra dictū est, duplex est religionis votū. Vnum simplex, quod consistit in sola promissio

ne Deo facta, quae ex interiori mentis deliberatione procedit. Et hoc votū habet efficaciam ex iure diuino, quod tñ dupliciter impediti pōt. Vno modo, per defectum deliberationis, vt patet in furiosis, quorum vota nō sunt obligatoria, vt habetur extra, de regulis, & transiuntib. ad religionem, ca. Sicut tenor. Et eadem est ratio de pueris, qui nondum habent debitū vltimū rōnis, per quem sint doli capaces, quem quidem pueri habent, ut frequentius circa 4 annos: puella vero circa duodecimū, qui dicuntur anni pubertatis. In quibusdam tñ anticipatur, & in quibusdam tardatur sūm dixerunt dispositionē naturā. Alio modo, impeditur efficaciam simplicis voti, si aliq^o Deo uoueat, qui non est propria potestatis, puta, si seruus sit vltimū rationis habens, uoueat se religionē intrare, aut et ordinetur ignorante domino. Potest enim hoc dominus reuocare, ut habetur in Decr. 3. d. 34. c. Si seruus. Et quia pueri, uel puellae infra pubertatis annos naturaliter sunt in potestate patris quantum ad dispositionem suā uitae, poterit pater uotum eorum reuocare, uel acceptare, si sibi placuerit, ut exprimitur de muliere Num. 30. Si ergo si puer ante annos pubertatis simplex uotum emittat, antequam habeat plenum usum rationis, nō obligatur ex uoto.

Si autem habeat usum rationis ante annos pubertatis, obligatur quidem quantum in se est ex suo uoto, tñ potest obligatio remoueri per auctoritatē patris, in cuius potestate adhuc exiit: quia ordinatio legis, qua unus homo subditur alteri, respicit id quod in pluribus accidit. Si uero annos pubertatis excedat, non potest reuocari auctoritate parentum: si tñ nondum habet plenum usum rationis, non obligaretur quo ad Deū. Aliud autem est uotū solemne, quod facit monachū, uel religiosū, quod quidem subditur ordinationi Ecclesiae propter solemnitatem quam habet annexam. Et quia Ecclesia respicit id quod in pluribus est, professio ante tempus pubertatis facta quantumcūque aliquis habeat usum rationis plenum, uel sit doli capax, non habet suum effectum, ut faciat profitentem iam esse religiosū. Et tamen licet ante pubertatis annos profiteri non possint, possunt tamen cum uoluntate parentum in religione recipi, vt nutriantur ibidem: sicut de Ioanne Baptista legitur Lucā 1. quod puer crescebat, & confortabatur spiritu, & erat in desertis. Vnde sicut Gregor. dicit in 2. Dialogorum, Beato Benedicto

¶ **R**ESPON. Dicendum, q^o sicut supra dictū est, duplex est religionis votū. Vnum simplex, quod consistit in sola promissio

In Decr. 3. d. 34. c. 15.

Dist. 4. cap. frequens, c. casu seruus.

In 2. dialogorum, Beato Benedicto

Romani nobiles suos filios omnipotenti Deo nu-
triciendos dare ceperunt, quod est valde expediens
secundum illud Threnorum 3. Bonum est viro
cum portauerit iugum ab adolescentia sua. Vnde
et cõi confuetudine pueri applicantur illis officijs
vel artibus, in quibus sunt vitam acturi.

AD PRIMUM ergo dicendum, q legitima ætas ad
hoc, q aliquis tondetur cum voto solenni reli-
gionis, est tempus pubertatis, in quo homo potest
vri spontanea voluntate. Sed ante annos puberta-
tis potest esse legitima ætas ad hoc, quod aliquis
tondeatur in religione nutriendus.

AD SECVNDVM dicendum, q religionis status
principaliter ordinatur ad perfectionem consequen-
dam, vt supra habitum est. * & in hoc conuenit
pueris, qui de facili inducuntur. Ex consequenti
autem dicitur esse status poenitentia, in quantum
per obseruantiam religionis peccatorum occasio-
nes tolluntur, vt supra dictum est.

AD TERTIVM dicendum, q pueri sicut non co-
guntur ad iurandum, sicut Can. * dicit, ita non co-
guntur ad votandum. Si tñ uoto, vel iuramento se
adstrinxerint ad aliquod faciendum, obligantur quo-
ad Deum si habeant vsuram rationis: sed non obli-
gantur quo ad ecclesiam ante quattuordecim ann.

AD QVARTVM dicendum, q Num. 30. nõ repre-
henditur mulier in puellari ætate constituta si vo-
ueat absq; consensu parentum, potest tñ reuocari
à parentib. ex quo patet, q non peccat volendo,
sed intelligitur se uoto obligare, quantum in se est,
absque prauicio autoritatis paterna.

Super Quaestio-
nis
189 Articulum 6.

Ar 6 eiusdem q.
in rñone ad cer-
tũ, nota duo. Primo,
quãta differentia est
inter debitũ certũ, &
debitũ indetermina-
tum. Habes. n. huius-
modi differentias ex
ass. ctũ, q obligatus
ad certũ, tenetur il-
lud exsoluere anteq;
disponat de ipõ. Ob-
ligatus aut in comu-
ni non tenetur. Secũ-
do, quãta differentia
est inter leges noltri,
& antiqui temporis.
Nã apud veteres pro
pecunia persona libe-
ri hominis obligaba-
tur, vt patet 4 Reg 4.
Vbi mulier vidua co-
queritur apud He-
lisũ, q creditor ac-
cepturus erat filios
suos in seruos pro pe-
cunia sibi debita.
Nũc vero iura dispo-
nunt personam liberi
hominis non obliga-
ri pro debito pecu-
niario.

Ar 6 eiusdem q.
in rñone ad cer-
tũ, nota duo. Primo,
quãta differentia est
inter debitũ certũ, &
debitũ indetermina-
tum. Habes. n. huius-
modi differentias ex
ass. ctũ, q obligatus
ad certũ, tenetur il-
lud exsoluere anteq;
disponat de ipõ. Ob-
ligatus aut in comu-
ni non tenetur. Secũ-
do, quãta differentia
est inter leges noltri,
& antiqui temporis.
Nã apud veteres pro
pecunia persona libe-
ri hominis obligaba-
tur, vt patet 4 Reg 4.
Vbi mulier vidua co-
queritur apud He-
lisũ, q creditor ac-
cepturus erat filios
suos in seruos pro pe-
cunia sibi debita.
Nũc vero iura dispo-
nunt personam liberi
hominis non obliga-
ri pro debito pecu-
niario.

Ar 6 eiusdem q.
in rñone ad cer-
tũ, nota duo. Primo,
quãta differentia est
inter debitũ certũ, &
debitũ indetermina-
tum. Habes. n. huius-
modi differentias ex
ass. ctũ, q obligatus
ad certũ, tenetur il-
lud exsoluere anteq;
disponat de ipõ. Ob-
ligatus aut in comu-
ni non tenetur. Secũ-
do, quãta differentia
est inter leges noltri,
& antiqui temporis.
Nã apud veteres pro
pecunia persona libe-
ri hominis obligaba-
tur, vt patet 4 Reg 4.
Vbi mulier vidua co-
queritur apud He-
lisũ, q creditor ac-
cepturus erat filios
suos in seruos pro pe-
cunia sibi debita.
Nũc vero iura dispo-
nunt personam liberi
hominis non obliga-
ri pro debito pecu-
niario.

Ar 6 eiusdem q.
in rñone ad cer-
tũ, nota duo. Primo,
quãta differentia est
inter debitũ certũ, &
debitũ indetermina-
tum. Habes. n. huius-
modi differentias ex
ass. ctũ, q obligatus
ad certũ, tenetur il-
lud exsoluere anteq;
disponat de ipõ. Ob-
ligatus aut in comu-
ni non tenetur. Secũ-
do, quãta differentia
est inter leges noltri,
& antiqui temporis.
Nã apud veteres pro
pecunia persona libe-
ri hominis obligaba-
tur, vt patet 4 Reg 4.
Vbi mulier vidua co-
queritur apud He-
lisũ, q creditor ac-
cepturus erat filios
suos in seruos pro pe-
cunia sibi debita.
Nũc vero iura dispo-
nunt personam liberi
hominis non obliga-
ri pro debito pecu-
niario.

Ar 6 eiusdem q.
in rñone ad cer-
tũ, nota duo. Primo,
quãta differentia est
inter debitũ certũ, &
debitũ indetermina-
tum. Habes. n. huius-
modi differentias ex
ass. ctũ, q obligatus
ad certũ, tenetur il-
lud exsoluere anteq;
disponat de ipõ. Ob-
ligatus aut in comu-
ni non tenetur. Secũ-
do, quãta differentia
est inter leges noltri,
& antiqui temporis.
Nã apud veteres pro
pecunia persona libe-
ri hominis obligaba-
tur, vt patet 4 Reg 4.
Vbi mulier vidua co-
queritur apud He-
lisũ, q creditor ac-
cepturus erat filios
suos in seruos pro pe-
cunia sibi debita.
Nũc vero iura dispo-
nunt personam liberi
hominis non obliga-
ri pro debito pecu-
niario.

Ar 6 eiusdem q.
in rñone ad cer-
tũ, nota duo. Primo,
quãta differentia est
inter debitũ certũ, &
debitũ indetermina-
tum. Habes. n. huius-
modi differentias ex
ass. ctũ, q obligatus
ad certũ, tenetur il-
lud exsoluere anteq;
disponat de ipõ. Ob-
ligatus aut in comu-
ni non tenetur. Secũ-
do, quãta differentia
est inter leges noltri,
& antiqui temporis.
Nã apud veteres pro
pecunia persona libe-
ri hominis obligaba-
tur, vt patet 4 Reg 4.
Vbi mulier vidua co-
queritur apud He-
lisũ, q creditor ac-
cepturus erat filios
suos in seruos pro pe-
cunia sibi debita.
Nũc vero iura dispo-
nunt personam liberi
hominis non obliga-
ri pro debito pecu-
niario.

Ar 6 eiusdem q.
in rñone ad cer-
tũ, nota duo. Primo,
quãta differentia est
inter debitũ certũ, &
debitũ indetermina-
tum. Habes. n. huius-
modi differentias ex
ass. ctũ, q obligatus
ad certũ, tenetur il-
lud exsoluere anteq;
disponat de ipõ. Ob-
ligatus aut in comu-
ni non tenetur. Secũ-
do, quãta differentia
est inter leges noltri,
& antiqui temporis.
Nã apud veteres pro
pecunia persona libe-
ri hominis obligaba-
tur, vt patet 4 Reg 4.
Vbi mulier vidua co-
queritur apud He-
lisũ, q creditor ac-
cepturus erat filios
suos in seruos pro pe-
cunia sibi debita.
Nũc vero iura dispo-
nunt personam liberi
hominis non obliga-
ri pro debito pecu-
niario.

Ar 6 eiusdem q.
in rñone ad cer-
tũ, nota duo. Primo,
quãta differentia est
inter debitũ certũ, &
debitũ indetermina-
tum. Habes. n. huius-
modi differentias ex
ass. ctũ, q obligatus
ad certũ, tenetur il-
lud exsoluere anteq;
disponat de ipõ. Ob-
ligatus aut in comu-
ni non tenetur. Secũ-
do, quãta differentia
est inter leges noltri,
& antiqui temporis.
Nã apud veteres pro
pecunia persona libe-
ri hominis obligaba-
tur, vt patet 4 Reg 4.
Vbi mulier vidua co-
queritur apud He-
lisũ, q creditor ac-
cepturus erat filios
suos in seruos pro pe-
cunia sibi debita.
Nũc vero iura dispo-
nunt personam liberi
hominis non obliga-
ri pro debito pecu-
niario.

Ar 6 eiusdem q.
in rñone ad cer-
tũ, nota duo. Primo,
quãta differentia est
inter debitũ certũ, &
debitũ indetermina-
tum. Habes. n. huius-
modi differentias ex
ass. ctũ, q obligatus
ad certũ, tenetur il-
lud exsoluere anteq;
disponat de ipõ. Ob-
ligatus aut in comu-
ni non tenetur. Secũ-
do, quãta differentia
est inter leges noltri,
& antiqui temporis.
Nã apud veteres pro
pecunia persona libe-
ri hominis obligaba-
tur, vt patet 4 Reg 4.
Vbi mulier vidua co-
queritur apud He-
lisũ, q creditor ac-
cepturus erat filios
suos in seruos pro pe-
cunia sibi debita.
Nũc vero iura dispo-
nunt personam liberi
hominis non obliga-
ri pro debito pecu-
niario.

Ar 6 eiusdem q.
in rñone ad cer-
tũ, nota duo. Primo,
quãta differentia est
inter debitũ certũ, &
debitũ indetermina-
tum. Habes. n. huius-
modi differentias ex
ass. ctũ, q obligatus
ad certũ, tenetur il-
lud exsoluere anteq;
disponat de ipõ. Ob-
ligatus aut in comu-
ni non tenetur. Secũ-
do, quãta differentia
est inter leges noltri,
& antiqui temporis.
Nã apud veteres pro
pecunia persona libe-
ri hominis obligaba-
tur, vt patet 4 Reg 4.
Vbi mulier vidua co-
queritur apud He-
lisũ, q creditor ac-
cepturus erat filios
suos in seruos pro pe-
cunia sibi debita.
Nũc vero iura dispo-
nunt personam liberi
hominis non obliga-
ri pro debito pecu-
niario.

Ar 6 eiusdem q.
in rñone ad cer-
tũ, nota duo. Primo,
quãta differentia est
inter debitũ certũ, &
debitũ indetermina-
tum. Habes. n. huius-
modi differentias ex
ass. ctũ, q obligatus
ad certũ, tenetur il-
lud exsoluere anteq;
disponat de ipõ. Ob-
ligatus aut in comu-
ni non tenetur. Secũ-
do, quãta differentia
est inter leges noltri,
& antiqui temporis.
Nã apud veteres pro
pecunia persona libe-
ri hominis obligaba-
tur, vt patet 4 Reg 4.
Vbi mulier vidua co-
queritur apud He-
lisũ, q creditor ac-
cepturus erat filios
suos in seruos pro pe-
cunia sibi debita.
Nũc vero iura dispo-
nunt personam liberi
hominis non obliga-
ri pro debito pecu-
niario.

Ar 6 eiusdem q.
in rñone ad cer-
tũ, nota duo. Primo,
quãta differentia est
inter debitũ certũ, &
debitũ indetermina-
tum. Habes. n. huius-
modi differentias ex
ass. ctũ, q obligatus
ad certũ, tenetur il-
lud exsoluere anteq;
disponat de ipõ. Ob-
ligatus aut in comu-
ni non tenetur. Secũ-
do, quãta differentia
est inter leges noltri,
& antiqui temporis.
Nã apud veteres pro
pecunia persona libe-
ri hominis obligaba-
tur, vt patet 4 Reg 4.
Vbi mulier vidua co-
queritur apud He-
lisũ, q creditor ac-
cepturus erat filios
suos in seruos pro pe-
cunia sibi debita.
Nũc vero iura dispo-
nunt personam liberi
hominis non obliga-
ri pro debito pecu-
niario.

ARTICVLVS VI.

Primum propter obsequium parentum
debeant aliqui renu-
gredi religionis.

AD SEXTVM sic proceditur.
Vt, q propter obsequium
parentum debeant aliqui retrahi
ab ingressu religionis: Non
enim licet prætermittere id, qd
est necessitatis, vt fiat id, quod
est liberũ voluntati: sed obsequi
parentibus cadit sub necessitate
præcepti, quod datur de hono-
ratione parentum, Exo. 20. Vn-
de, & Apost. dicit 1 ad Timoth.
5. Si qua vidua filios, aut nepo-
tes habet, discat primũ domũ
suam regere, & mutuari vicem
reddere parẽtib. Ingressi autem
religionem est liberum uolun-
tati, ergo uidetur, quod nõ de-
beat aliquis prætermittere parẽ-
tum obsequium propter religio-
nis ingressum.

Ar 2. Præter. Maior uidetur esse su-
bictio filij ad patrẽ, quãam ser-
uũ ad dominũ, quia filiatio est
naturalis, seruitus aut ex male-
dictione peccati, ut patet Genes. 9. sed seruus non
potest prætermittere obsequium Domini sui, ut
religionem ingrediat, aut sacrum ordinem assu-
mat, sicut habetur in Decre. dist. 54. * Si seruus. er-
go multo minus potest filius obsequium patris præ-
termittere, ut ingrediat religionem.

Ar 3. Præter. Maiori debito obligatur aliquis parentib.

quãm his quibus debet pecuniam, sed
bent pecunios dare ceperunt, quod est valde expediens
ingredi. Dicit enim Grego. in Regu-
tur in Decretis dist. 33. quod hi, qui sunt
publicis obligati, quando pecuniam in
lo modo suscipiendi sunt, nisi prius
blicas fuerint absoluti: ergo uidetur, quod
minus filij possint religionem ingredi
so paterno obsequio.

SED CONTRA est, quod Mattha. dicitur
Iacobus, & Ioannes relictis certis, &
sunt Dominum. Ex quo, ut Hilari-
cemur Christum secuti, & facillime
tudine, & paternam domum, conuersati
neris.

Respon. Dicendum, q sicut supra
cum de pietate ageretur, patentes habent
principij in quantum hmoi: & hoc potest
uent, ut si horũ curam habeant. Et potest
licet et alij filios habenti religioẽ
no præmissa cura filiorum non potest
educari possint. Dicitur enim Timot. 5. q
curam nõ habet, sicut negatur, & educti-
rior. Per accidens tñ parentibus conuenit
adiuuentur, in quantum s. sunt in accen-
confiliati. Et ideo dicitur est, q parentum
sitate existentib. ita q eis conuolentur
obsequiũ filiorũ subueniri nõ potest
præmissa parentum obsequio religionem
Si uero non sint in tali necessitate, nõ
quo multũ indigeat, possunt prætermittere
obsequiũ filij religionẽ intrare et conuenit
parenti: quia post annos pubertatis
nuus libertatem habet quantum ad ea, que
ad dispositionem sui status, prætermittit
diuini obsequij, & magis est obsequiũ
ritu, ut uiuamus q parentibus carnis
ad Heb. 12. Vnde Dns, ut legitur Mattha.
reprehendit discipulum, qui obsequiũ
qui intuitu paterna sepultura. Et
illud opus impleri poterat, ut Charit.

AD PRIMUM ergo dicendum, q
notatione parentũ non solum
potest obsequia, sed et ad sperandũ
tiam exhibendam. Et ideo est illi quibus
ne, implere possunt præceptũ de hono-
renti pro eis orando, & eis reuerentiam
impendendo, sicut quod religioẽ de
li qui in saculo uiuunt, si uoluerint
norant secundum eorum conditionem.

AD SECVNDVM dicendum, q
nã peccati iudicia, ideo per se licet
tur homini, qd alias ei cohereret. Sed
persona possit esse pater. Sed non
mim est licet filius nõ patitur de
q subiectus est patri, quin possit de
bere disponere transfere nõ solum
quod maxime pertinet ad hominis
AD TERTIVM dicendum, q ille qui
aliquid certũ, nõ potest licet
tate existere. Et ideo si aliquis sit
rõnem ponat, vel ut certũ debeat
hoc licite prætermittere, vt religioẽ
Si nõ debeat aliquã pecuniam, & non
reddat, tenetur facere quod potest
nis suis creditor. Propter pecuniam
ri hõis sicut iura ciuilia nõ obligant
quia persona liberi hominis super
matione pecunie. Vnde licet potest

Q. 186. ar. 1.
ad 4.

Q. 187. ar. 6.

Lois in ar-
gu. ciuicis.

68 pr. q. 107.
ar. 4. ad 3. &
4. & dist. 38.
q. 3. ar. 4. q. 3
ad 2. & q. 10.
3. ar. 16. &
quo. 10. ar. 6.
q. & Mat. 15.

Di. 54. q. ge-
n. 1. c. 12.